

STANISŁAW SANKOWSKI

KWESTIONARIUSZ BYŁEGO JEŃCA ZSSR

1. Dane osobiste:

Plutonowy podchorąży Stanisław Sankowski, ur. 8 maja 1906 r., nauczyciel, żonaty.

2. Data i okoliczności zaareztowania:

Wzięty do niewoli 17 września 1939 r. w Baranowiczach, razem z całym oddziałem.

3. Nazwa obozu:

Do 1 października 1939 r. w Kozielsku, do 7 maja 1940 r. w Krzywym Rogu, do 23 czerwca 1941 r. koło Gródka Jagiellońskiego, a potem w Starobielsku.

4. Opis obozu, więzienia itp.:

Mimo zimy baraki z pojedynczych desek, ogrodzone podwójnym drutem kolczastym, z czterema wieżami po rogach.

5. Skład jeńców, więźniów, zesłańców:

Tylko jeńcy wojenni, przeważnie szeregowi.

6. Życie w obozach, więzieniu itp.:

Zmuszano do ciężkiej pracy. Kto nie pracował, nie otrzymywał jedzenia. Przymusowe uczęszczanie na zebrania agitacyjne, antyreligijne, krytykujące przełożonych wojskowych (oficerów) i rząd polski. Nie pozwalano na noszenie oznak, godła, nawet naramienników. Opornych zamykano i wywożono. Gdy został znaleziony przy rewizji orzełek, NKWD-ziści rzucali go na ziemię i deptali.

7. Stosunek władz NKWD do Polaków:

Bardzo wrogie, szczególnie w pierwszych miesiącach faworyzowano Żydów, Ukraińców, Białorusinów, były wypadki udzielania urlopów dziesięciodniowych, lecz nigdy Polakom. Starano

się zmusić różnymi obietnicami, a potem groźbą, do przyznania się do innej narodowości, zdarzały się wypadki, że wbrew woli jeńca wpisywano mu narodowość ukraińską lub białoruską.

8. Pomoc lekarska, szpitale, śmiertelność:

Stosunkowo dość dobra, lecz zależna od władz NKWD. Wyznaczona była „norma”, ilu można było zwolnić od pracy. W wypadku przekroczenia normy nawet chorych zmuszano do pracy.

9. Czy i jaka była łączność z krajem i rodziną?

Do 22 czerwca 1941 r. łączność listowna z rodziną.

10. Kiedy został zwolniony i w jaki sposób dostał się do armii?

24 sierpnia 1941 r., po komisji wojskowej w Starobielsku, transportem odesłany do Tocka [Tockoje].